Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/296

22.4.2026

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2026/296

z 9. februára 2026,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 stanovením výnimiek zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES ([1]), a najmä na jeho článok 25 ods. 5,

keďže:

(1) Článkom 25 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1781 sa hospodárskym subjektom od 19. júla 2026 zakazuje ničiť určité nepredané spotrebné výrobky.

(2) Aby hospodárske subjekty mohli zničiť nepredané spotrebné výrobky, ak to je z akéhokoľvek z dôvodov uvedených v článku 25 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1781 opodstatnené a vhodné, je potrebné stanoviť výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky uvedených v prílohe VII k uvedenému nariadeniu.

(3) V závislosti od okolností opodstatňujúcich zničenie výrobkov môžu hospodárske subjekty naďalej byť schopné príslušné nepredané spotrebné výrobky repasovať, renovovať alebo darovať, a takisto vyradiť ich na účely prípravy na opätovné použitie v súlade s vymedzením pojmu „zničenie“ v článku 2 bode 34 nariadenia (EÚ) 2024/1781. V prípadoch, keď sa uplatňuje výnimka, sa nepredané spotrebné výrobky zničia v súlade s poradím priorít hierarchie odpadového hospodárstva stanovenej v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES ([2]), pričom prioritou je recyklácia pred inými formami zhodnocovania vrátane energetického zhodnocovania a operáciami zneškodňovania odpadu.

(4) Účelom nariadenia (EÚ) 2024/1781 je zlepšiť environmentálnu udržateľnosť výrobkov. Zákaz stanovený v článku 25 ods. 1 daného nariadenia by však nemal hospodárskym subjektom brániť alebo ich obmedzovať pri prijímaní potrebných opatrení na zaručenie vysokej úrovne bezpečnosti a na zničenie nepredaných spotrebných výrobkov, ak predstavujú ohrozenie zdravia alebo bezpečnosti a keď nie sú možné žiadne iné zmierňujúce opatrenia.

(5) Spotrebné výrobky nemusia byť v súlade s právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnym právom ani z iných dôvodov než dôvodov súvisiacich so zdravím alebo bezpečnosťou spotrebiteľov, napríklad z etických dôvodov, akým je nútená práca. V takých prípadoch môže zničenie daných výrobkov vyplývať z predmetných právnych predpisov ako povinnosť alebo primerané zmierňujúce opatrenie, a teda by malo byť povolené.

(6) Ochrana práv duševného vlastníctva má zásadný význam pre zachovanie integrity vnútorného trhu a stimulovanie vývoja nových výrobkov a technológií a ich uvádzania na trh. V prípadoch, keď sa zistí, že nepredané spotrebné výrobky porušujú práva duševného vlastníctva, môže byť nevyhnutné ich zničiť, aby sa zabránilo ďalšiemu porušovaniu práv

(7) Práva duševného vlastníctva môžu byť spojené aj s platnými a vynútiteľnými zmluvnými záväzkami, ako sú licencie obmedzujúce predaj alebo distribúciu výrobku po určitom dátume. Po uplynutí takého dátumu môže byť nevyhnutné výrobky zničiť, aby sa zaručilo účinné vykonávanie predmetných práv.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj.
([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

(8) Niektoré spotrebné výrobky nemusia byť vhodné na opätovné použitie alebo repasovanie z dôvodu technickej nemožnosti odstrániť alebo trvalo zneprístupniť značky, logá alebo črty dizajnu výrobkov. Odstrániť ich môže byť potrebné v záujme dodržania práv duševného vlastníctva. Ďalším dôvodom nevhodnosti spotrebných výrobkov na opätovné použitie alebo repasovanie je ich nevhodnosť v konkrétnom kultúrnom, etickom alebo spoločenskom kontexte. Také výrobky síce môžu byť v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom, ale zároveň môžu byť kontroverzné a príčinou morálnej diskusie, etických otázok alebo byť v rozpore s prevládajúcimi spoločensky akceptovanými normami rešpektu, rovnosti alebo ľudskej dôstojnosti. Konkrétne, ale nie výlučne, sem patria výrobky, ktoré prispievajú k udržiavaniu diskriminácie, zneužívaniu stereotypov alebo sú založené na poburujúcom používaní jazyka alebo poburujúcich obrázkoch. V takých prípadoch by zničenie výrobkov malo byť možné, ak ide o najefektívnejšie a najvhodnejšie riešenie vzhľadom na dané technické výzvy. Pojem technická neuskutočniteľnosť sa vzťahuje na situácie, keď existujúce technológie, etablované technické vedomosti alebo odborné znalosti, ktoré má hospodársky subjekt k dispozícii, nie sú dostatočné alebo dostatočne spoľahlivé na vykonanie účinných nápravných opatrení.

(9) Malo by byť možné poškodené výrobky zničiť, ak boli počas činností a postupov v celom dodávateľskom reťazci fyzicky poškodené, kontaminované alebo sa v ich dôsledku znehodnotili. Patria sem úkony ako nakladanie s výrobkami, ich skladovanie, preprava, maloobchodný predaj alebo vrátenie spotrebiteľmi, ak sa dané výrobky vracajú na základe práva odstúpiť od zmluvy stanoveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ ([3]), alebo prípadne počas dlhšej lehoty na odstúpenie od zmluvy, ktorú stanovil obchodník, za predpokladu, že oprava nie je technicky uskutočniteľná alebo nákladovo efektívna.

(10) Mala by existovať možnosť zničiť výrobky, ktoré nie sú vhodné na svoj určený účel z dôvodu dizajnových alebo výrobných chýb, pre ktoré výrobok nie je funkčný. Výrobok by sa mal považovať za nefunkčný, ak nemá podstatné črty a vlastnosti, ktoré pri ňom spotrebiteľ môže oprávnene očakávať, alebo ak chyba znemožňuje jeho používanie na zamýšľaný účel. Zničenie takých výrobkov by sa malo povoliť len v prípade, ak sa nedajú opraviť.

(11) Hospodárske subjekty môžu nepredané spotrebné výrobky na účely ich použitia alebo opätovného použitia darovať vhodným partnerom vrátane subjektov sociálneho hospodárstva, ktoré na základe svojich stanov alebo v rámci bežnej praxi prijímajú dary v podobe predmetných spotrebných výrobkov, pričom sa uprednostňujú miestne dary v snahe minimalizovať environmentálne vplyvy a podporovať vytváranie udržateľných, participatívnych a inkluzívnych obchodných modelov a kvalitných pracovných miest v Únii. Ak sa táto ponuka predostrela, a to buď priamo aspoň trom vhodným subjektom sociálneho hospodárstva v rámci Únie alebo na ľahko dostupnej stránke webového sídla hospodárskeho subjektu počas minimálne ôsmich týždňov, a ponuku nik neprijal, v takom prípade by sa darované výrobky mohli zničiť. Subjektom sociálneho hospodárstva, ktoré prijímajú nepredané spotrebné výrobky ako dar, by sa malo povoliť dané výrobky zničiť, ak pre ne nedokážu nájsť príjemcov, s výnimkou prípadov, ak sa na také výrobky vzťahujú požiadavky triedeného zberu a prípravy na opätovné použitie vyradených nepredaných textílií stanovené v smernici 2008/98/ES alebo rovnocenné požiadavky platné pre iné skupiny výrobkov.

(12) V snahe zabrániť neúmyselným negatívnym vplyvom na obehové obchodné modely, ktoré zahŕňajú predaj výrobkov po ich príprave na opätovné použitie, by malo byť možné zničiť nepredané spotrebné výrobky sprístupnené na trhu po operáciách, ktoré vykonali prevádzkovatelia v oblasti spracovania odpadu podľa smernice 2008/98/ES. V súlade s danou smernicou musí na to, aby odpad prestal byť odpadom, existovať trh pre dané zhodnotené výrobky alebo dopyt po nich. V prípade absencie takého trhu by preto malo byť možné dané výrobky zničiť.

(13) So zámerom zabrániť zneužívaniu a zaručiť opodstatnenosť výnimiek, ktoré hospodárske subjekty uplatňujú, aby zničenie výrobkov zostalo poslednou možnosťou, by mali existovať primerané overovacie mechanizmy v prípade potreby založené na existujúcich postupoch zabezpečovania kvality výrobkov. Hospodárske subjekty by mali počas piatich rokov uchovávať celú relevantnú dokumentáciu potrebné na overovanie, aby umožnili príslušným vnútroštátnym orgánom vykonávať primerané kontroly. Keď sú rovnakými okolnosťami opodstatňujúcimi zničenie ovplyvnené viaceré výrobky, dokumentáciu možno zostaviť spoločne za všetky takéto výrobky.

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

(14) Hospodárske subjekty, ktoré si sú vedomé okolností, na základe ktorých možno na nepredané výrobky uplatniť ktorúkoľvek z výnimiek stanovených v tomto nariadení, by mali prijímajúcemu prevádzkovateľovi v oblasti spracovania odpadu poskytnúť vyhlásenie s informáciami o uplatniteľnej výnimke na podporu účinnejších postupov triedenia, na zlepšenie miery opätovného použitia a recyklovania a na zníženie zbytočných nákladov na spracúvanie odpadu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „subjekt sociálneho hospodárstva“ je subjekt sociálneho hospodárstva vymedzený v článku 3 ods. 4i smernice 2008/98/ES;

2. „nákladovo efektívny“ je skutočnosť, že náklady na opravu alebo renovovanie výrobku neprevyšujú celkové náklady na jeho zničenie a na materiály, výrobu, balenie, prepravu, naplnenie skladov a všetky ostatné administratívne alebo logistické náklady náhrady toho istého výrobku.

Článok 2

Výnimky zo zákazu ničiť nepredané spotrebné výrobky

Nepredané spotrebné výrobky uvedené v zozname v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2024/1781 možno za predpokladu, že je možné predložiť dokumentáciu uvedenú v článku 3, zničiť za všetkých týchto okolností:

a) výrobok je nebezpečným výrobkom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/988 ([4]);

b) výrobok nie je vhodný na svoj účel, pretože nie je v súlade s právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnym právom z iných dôvodov, ako sú dôvody uvedené v písmene a) a jeho zničenie vyplýva zo zákona alebo je vhodným a primeraným nápravným opatrením;

c) zistilo sa, že výrobok porušuje práva duševného vlastníctva na základe právoplatného súdneho rozsudku, rozhodnutia vyplývajúceho z postupu alternatívneho riešenia sporov (ASR), oznámenia držiteľa práv, príslušného orgánu alebo subjektu oprávneného konať v mene držiteľa práv, alebo na základe interného vyšetrovania, ktoré vykoná hospodársky subjekt, za predpokladu, že hospodársky subjekt dokáže skutočnosť, že dochádza k porušeniu, náležite opodstatniť;

d) výrobok je predmetom platnej a vynútiteľnej licencie alebo podobnej zmluvnej požiadavky chrániacej práva duševného vlastníctva, podľa ktorej predaj, distribúcia alebo akákoľvek iná podoba postúpenia výrobku po určenom období predstavuje porušenie daných práv duševného vlastníctva, pričom špecifikované obdobie uplynulo, za predpokladu, že hospodársky subjekt dokáže skutočnosť, že dochádza k porušeniu, náležite opodstatniť a preukázať, že zničenie výrobku je vhodným a primeraným nápravným opatrením;

e) výrobok nie je vhodný na prípravu na opätovné použitie alebo repasovanie, pretože nie je technicky možné odstrániť alebo trvalo zneprístupniť značky, logá alebo rozpoznateľné črty dizajnu výrobkov,

   i) ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva; alebo

   ii) značky, logá alebo črty dizajnu výrobkov, ktoré sa považujú za nevhodné.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/988 z 10. mája 2023 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES a smernica Rady 87/357/EHS (Ú. v. EÚ L 135, 23.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

f) výrobok možno oprávnene považovať za neprijateľný na spotrebiteľské použitie z dôvodu poškodenia vrátane fyzického poškodenia, znehodnotenia alebo kontaminácie vrátane hygienických problémov, bez ohľadu na to, či ich spôsobil spotrebiteľ alebo k nim došlo neúmyselne počas toho, ako s výrobkom nakladal hospodársky subjekt alebo iní aktéri zapojení do dodávateľského reťazca, prepravy, maloobchodného predaja alebo skladovania, pričom oprava a renovovanie nie sú technicky uskutočniteľné alebo nákladovo efektívne;

g) výrobok nie je vhodný na svoj zamýšľaný účel z dôvodu dizajnových alebo výrobných chýb, ktorých oprava nie je technicky uskutočniteľná;

h) len ak neplatí žiadna z okolností uvedených v písmenách a) až g), výrobok bol ponúknutý na darovanie buď priamo aspoň trom vhodným subjektom sociálneho hospodárstva v rámci územia Únie alebo na ľahko dostupnej stránke webového sídla hospodárskeho subjektu počas minimálne ôsmich týždňov, a ponuku nik neprijal;

i) výrobok prijal subjekt sociálneho hospodárstva nachádzajúci sa v Únii ako dar, ale nebolo možné nájsť preň žiadneho príjemcu;

j) výrobok sa sprístupnil na trhu po príprave na opätovné použitie, ktorú vykonal prevádzkovateľ v oblasti spracovania odpadu, ale nebolo možné preň nájsť príjemcu.

Článok 3

Dokumentácia na overenie dodržiavania predpisov

Hospodárske subjekty uchovávajú počas piatich rokov od zničenia nepredaného spotrebného výrobku, na ktorý sa vzťahuje výnimka podľa článku 2, a na žiadosť príslušným orgánom v elektronickej podobe sprístupňujú do 30 dní od doručenia žiadosti, s výnimkou prípadov, keď príslušné vnútroštátne orgány majú dané informácie k dispozícii na základe iného právneho aktu, túto dokumentáciu:

a) v prípade nebezpečného výrobku uvedeného v článku 2 písm. a):

buď i) opis zdravotných alebo bezpečnostných rizík, ktoré sú príčinou nedodržania všeobecných bezpečnostných požiadaviek uvedených v článku 5 nariadenia (EÚ) 2023/988, vrátane posúdenia bezpečnosti výrobku v súlade s článkom 6, 7 a 8 uvedeného nariadenia;

alebo ii) skúšobný protokol, z ktorého vyplýva prítomnosť chemikálií nevyhovujúcich pravidlám vo výrobku, spolu s údajom o uplatniteľnom právnom predpise Únie alebo vnútroštátnym právom;

b) v prípade výrobku uvedeného v článku 2 písm. b) vyhlásenie o vlastnom posúdení, z ktorého vyplýva typ nedodržania pravidiel a uplatniteľné právne predpisy Únie alebo vnútroštátne právo;

c) v prípade uvedenom v článku 2 písm. c) právoplatný rozsudok, rozhodnutie v rámci ARS alebo oznámenie uvedené v danom písmene alebo dokumentáciu z interného vyšetrovania, ktorá opodstatňuje skutočnosť, že došlo k porušeniu práv;

d) v prípade uvedenom v článku 2 písm. d) licenciu, zmluvu alebo dohodu uzatvorenú s držiteľom práv, v ktorých sa výslovne špecifikujú obmedzenia distribúcie alebo iných foriem postúpenia výrobku po určenom období, spolu s opodstatnením zničenia výrobku ako vhodného a primeraného opatrenia;

e) v prípade článku 2 písm. e) správu z inšpekcie alebo podporný doklad preukazujúce, že technické možnosti prípravy výrobku na opätovné použitie alebo repasovanie sa posúdili a určili ako neuskutočniteľné, v prípade potreby vrátane vizuálneho dôkazu, technickej analýzy alebo znaleckého posudku ako opodstatnenia technickej neuskutočniteľnosti odstránenia alebo trvalého zneprístupnenia značiek, log alebo rozpoznateľných čŕt, ktoré sú chránené právami duševného vlastníctva, alebo značiek, log alebo čŕt, ktoré sa považujú za nevhodné;

f) v prípade poškodeného výrobku, ako sa uvádza v článku 2 písm. f), alebo výrobku nevhodného na zamýšľaný účel, ako sa uvádza v písmene g) daného článku, dokumentáciu v podobe:

i) dôkazu, že výrobok bol predmetom postupov posúdenia kvality vrátane vizuálnej kontroly a triedenia, pri ktorom je prioritou opätovné naplnenie skladov a opravy, vrátane opisu postupov posúdenia kvality, normalizovaných plánov nápravy pri konkrétnych typoch poškodenia a opisu konkrétnych prípadov, keď oprava a renovovanie nie sú možné z technických dôvodov alebo z dôvodu nákladovej efektívnosti, pokiaľ ide o výrobok uvedený v článku 2 písm. f), alebo z technických dôvodov, pokiaľ ide o výrobok uvedený v písmene g) daného článku;

ii) záznamu z inšpekcie v podobe výsledkov technického testu, výsledkov z uplatniteľných praktických hodnotení alebo iných odborných posudkov, ktoré dokumentujú typ a závažnosť poškodenia zisteného pri poškodených resp. nevhodných predmetoch alebo dávkach a neuskutočniteľnosť nápravných opatrení z technických dôvodov alebo dôvodov nákladovej efektívnosti v prípade výrobku uvedeného v článku 2 písm. f), alebo z technických dôvodov v prípade výrobku uvedeného v písmene g) daného článku;

g) v prípade uvedenom v článku 2 písm. h) dôkaz o ponúknutí na darovanie;

h) v prípade uvedenom v článku 2 písm. i) vyhlásenie osvedčujúce, že výrobok bol prijatý ako dar a že preň nebolo možné nájsť príjemcu;

i) v prípade uvedenom v článku 2 písm. j) dokumentáciu preukazujúcu, že výrobok bol prijatý od prevádzkovateľa v oblasti spracovania odpadu a že preň nebolo možné nájsť príjemcu.

Článok 4

Vyhlásenie pre prevádzkovateľov v oblasti spracovania odpadu

Hospodárske subjekty poskytujú prevádzkovateľovi v oblasti spracovania odpadu, ktorému dodávajú nepredané spotrebné výrobky, na ktoré sa vzťahuje jedna z výnimiek stanovená v článku 2, vyhlásenie o uplatniteľnej výnimke.

Článok 5

Preskúmanie

Komisia toto nariadenie preskúma, pričom zohľadní nové výrobky doplnené do prílohy VII k nariadeniu (EÚ) 2024/1781 alebo primeranosť výnimiek a konkrétne zváži, či nové vedecké údaje alebo vývoj vyspelej technológie opodstatňujú výnimku v prípade uplatňovania vysokokvalitných recyklačných technológií ako možnosti s najmenšími negatívnymi environmentálnymi vplyvmi. Komisia predstaví výsledky svojho preskúmania prípadne aj vrátane pracovnej verzie návrhu revízie nariadenia vždy, keď sa do prílohy VII uvedeného nariadenia doplní nový výrobok a v každom prípade najneskôr 12. mája 2031.

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 19. júla 2026.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. februára 2026

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN